

Tiyatro adına ÜÇ ÇIĞLIK

Yıl biterken tiyatro üzerine yazılmış üç değerli **kitaptan** bahsetmek istiyorum. Her biri uyandırıcı ve uyarıcı nitelik taşıyor

Yılı bitirmeden tiyatro üstüne yazılmış üç değerli **kitaptan** söz etmek istiyorum. Tiyatronun önemsenmediği, tiyatro 'yorumu'nun yerini 'röportaj'ın aldığı, tiyatromuzu değerlendirmek için ortaya konan özen ve emeğin görmezden gelindiği bir dönemde çıkan bu **Kitaplar** sevindirici. Her biri uyandırıcı ve uyarıcı nitelik taşıyor.

'Dramaturjiden Sahne Çözümlemesine'

Zehra İpşiroğlu'nun Habitus Yayıncılık'tan çıkan 'Dramaturjiden Sahne Çözümlemesine' başlıklı yapıtında her türden -sahnelenmiş- yerli ve yabancı oyun inceleniyor. Yapıtlara 'metin yorumlaması', 'uyarlama', 'esinlenme', 'kolaj', 'belgesel', 'doğaçlama', 'dans gösterisi', 'gençlik oyunları' ve 'opera' biçimlerinin gözlükleriyle bakılıyor. Metne dayalı oyunlar dramaturjik incelemeden geçiyor ve her bir oyun sahnede yer alan özellikleriyle çözümleniyor. Bir sonraki aşamada ise seyircinin sahnedeki olayla ilgili alımlaması açıklanıyor.

İpşiroğlu'nun, Genco Erkal'ın 'Aymazoğlu ve Kundakçılar', 'Birtakım Azizlikler', 'Ben Bertolt Brecht' ve 'Sivas '93' çalışmalarına ve Genco Gülan'ın 'Cadaques' başlıklı multimedya gösterisine ilişkin çözümlenmeleri dikkat çekiyor.

'Tiyatro Benim Hayatım'

Yıldız Kenter'in yaşamı ve tiyatroculuk kariyerini in-

celeyen 'Tiyatro Benim Hayatım' Dikmen Gürün'ün üç yıllık çabasının ürünü olarak **Yapı Kredi** Yayınları'ndan çıktı. Gürün, bir yandan Kenter'le yaptığı -uzun bir zamana yayılan- söyleşiler, öte yandan da yoğun bir bilgi ve belge araştırması sonucunda ortaya çıkardığı metni bir öykü lezzetinde biçimlendirmiş.

Kenter'in yaşamında ve/ya da tiyatrosunda oluşmuş çeşitli aşamalara/kırılma noktalarına göre oluşturulmuş 36 bölüm boyunca, 'seyredilmek için yaratılmış' bir kadının savaşımını ve yengisini izliyorsunuz. Tiyatromuzun son 60 yılına tanık olmuş -benim gibi- biriyseniz, her aşamada sizin de yaşamızdan anılar katılıyor okumanıza.

'Tanzimat Dönemi Türk Tiyatrosu'

Esen Çamurdan'ın Habitus Yayıncılık'tan çıkan 'Tanzimat Dönemi Türk Tiyatrosu', Batı modelindeki tiyatroya geçişimizdeki -bugün de üstesinden gelebildiğimizi söyleyemeyeceğimiz- bocalamaları açınılayan bir çalışma **sergiliyor**. Namık Kemal, Şemseddin Sami ve Ahmet Mithat Efendi'den alınan örneklerle öncelikle Batı'da 'romantik dram'ın biçimini oluşturan 'melodram' olgusu tüm biçimsel ayrıntılarıyla ve taşıdığı 'seyirciyi eğitme' amacı eleştirel bakış açısından irdeleyeniyor.

Şinasi, Recaizade Ekrem ve Ahmet Mithat Efendi'nin yapıtları kanalıyla da ilk Türk komedileri inceleniyor. Melodramlardan bir ölçek daha başarılı bulunan komedilerin 'eğlendirme' hedefi Çamurdan'ın eleştiri oklarından payını alıyor.

Üç yazarm da aklına, ellerine sağlık.